

zánkban is használható, érzékeny rövidhullámú vevővel. Az észlelőhely földrajzi koordinátái /hosszúság és szélesség/ meghatározható az 1:10 000 léptékű katonai térképek alapján. Mivel ezek nem kerülnek nyilvánosságra, a rendszeres észlelőknek központilag járunk adatbeszerzésük után. Közelítő koordináták leolvashatók Magyarország nagy méretű - fali - "adminisztratív" /helység/ térképéről, esetleg a nagyatlasz részletképeiről is.

Végül gyakorlatként ajánljuk az észlelés iránt érdeklődőknek, hogy a Meteorban megadott okkultációkat kíséreljék meg észlelni, és az adatokat közöljék a TIT budapesti Uránia Csillagvizsgálójában, Ponor Thewrewk Auréllal.

/Szerk./

A zéta /ζ/ Aurigae fedése 1971/72-ben

Ez év végének és a jövő esztendő elejének érdekes és megfigyelésre alkalmas eseménye lesz a zéta Aurigae /Szekeres zétája/ fedési kettőscsillag fényesség minimuma. Ez a jelenség 972,15 naponként, azaz kb. 2 év és 8,3 hónaponként következik be, amikor is a csillag vizuális fényessége kb. 0,2 — 0,3 fényrenddel csökken. A fedés teljes időtartama 40 nap, az átmeneti időszak /az elhalványodás, majd kibukkanáskor a féynövekedés/ mintegy 32 órán át tart. Feltétlenül kívánatos lenne a fedés észlelése, mivel a vizuális fénycsökkenés mértéke mindmáig nem teljesen rögzített. A zéta Aurigae pusztá szemmel is jól észlelhető, megfigyelése kis kézi látesővel már igen pontosan történhet, a környező, ismert fényű csillagokhoz viszonyítva. Nagyon értékes adatokat szolgálhatnak azok az észlelők, akik a fénybecslést kék és vörös szűrőn át is elvégzik. Ugyancsak értékes lehet a fotografikus fénymérés is. Ehhez nem feltétlenül szükséges óragépes követés. Fényerős /F=2,8 vagy 3,5/ fényképezőgéppel, érzékeny filmet használva állványról beállítjuk a zéta Aurigae-t és 45-90 másodpercet exponálunk. A csillagok ekkor rövid, ivalakú nyomot hagynak a filmen, de a nyomok egymáshoz viszonyított elsötétedése kimérhető.

A zéta Aurigae adatai: maximális fényesség kb. 3,4 magn., minimális fényesség kb. 3,7 magn. Koordinátái 1950-re: Rekta.= 4:59,0; Dekl.= +41:00.

A fénycsökkenés kezdete: 1970 november 26.

A fénycsökkenés vége: 1971 január 5.

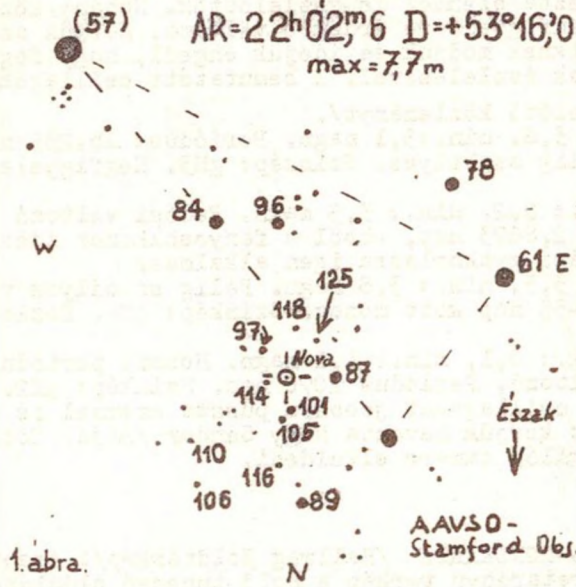
A csillagot és a környezet összehasonlító csillagait a mellékelt 2. térkép mutatja. Célszerű az észlelést már a fénycsökkenés előtti napokban megkezdeni, és a minimuma alatt is menéssel sűrűbben végezve, a fényesség növekedése után is még végezni, mivel a csillagnak saját fényváltozása is van. A le- és felszálló fényesség idején a becsléseket óránként végezzük.

ifj. Bartha Lajos

220153

Nova Cephei 1971

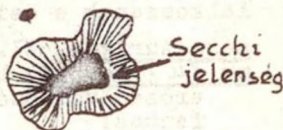
AR=22^h02^m6 D=+53°16'0
max=7,7m

1. abra.

Secchi-gyűrű

1971. VI. 10.
12⁴² UT.

3. abra

VI. 10.
13³⁰

4. abra

Papp J.
Budapest.

